

Kohanimenõukogu koosolek
PROTOKOLL

Tallinn

11.09.2018 nr 14-4/20-1

Algus kell 13.30

Lõpp kell 15.30

Juhatas: Väino Tõemets

Protokollis: Mart Uusjärv

Võtsid osa: Mall Kivisalu, Peeter Päll, Liisi Lumiste, Jaak Maandi, Marja Kallasmaa, Ilmar Tomusk, Olev Veskimäe

Kutsutud: Hendrick Rang, Mart Uusjärv, Martin Kulp

PÄEVAKORD:

1. Arvamuse andmine Tallinna Linnaplaneerimise Ametile pargi nime kohta
2. Vastuse andmine Elva Vallavolikogule Elva jõe nime muutmise küsimuses
3. Muud küsimused

1. Arvamuse andmine Tallinna Linnaplaneerimise Ametile pargi nime kohta

Liisi Lumiste annab ülevaate Tallinna Linnaplaneerimise Ameti pöördumisest kohanimenõukogu poole: „Nõmme Tee Selts tegi Tallinna Linnavalitsuse nimekomisjonile ettepaneku anda Nõmmele Eesti 100. sünnipäevaks rajatavale tammepuistule nimeks Hiiu 100 Tamme park. Nimekomisjon arutas Nõmme Tee Seltsi ettepanekut 19. mai 2017 koosolekul. Esiteks märkis komisjon, et number kohanimes ei oleks kooskõlas kohanimeseadusega ja tuleks sõnaga (Saja) välja kirjutada. Teiseks pakkus komisjon pargi nime asemel Nõmmele omasemat puistiku nime, kuna park eeldaks midagi suuremat ja ajaloolisema taustaga, kuid antud juhul on tegemist alles rajamisel oleva tammepuistuga. Kuna komisjonile teadaolevalt Tallinnas rohkem selliseid parke, mis oleks planeeritud saja tamme pargiks ei ole, siis leiti, et täiendit Hiiu ei olekski vaja kasutada ning sobiks lühem ja lihtsam – Saja Tamme park. Nõmme Tee Selts jäi nimekomisjoni pakutud nime osas eriarvamusele ja nende esimeseks nime-eelistuseks jäi Hiiu 100 Tamme park. Nimekomisjoni üldine soovitus oli nimeses numbrit vältida ning lähtudes seadusest on võimalik määrata ametliku kohanimena Hiiu Saja Tamme park. Sellest tulenevalt arutas nimekomisjon tammepuistu nimeküsimust uuesti 5. juunil 2018 toimunud koosolekul, kus otsustati küsida arvamust ka kohanimenõukogult, kuna ka teistes omavalitsustes on juubeliaasta puhul uusi parke rajatud ning neil võib samuti tekkida soov tulevikus parkide nimed ametlikustada. Eesti Vabariik 100 veebilehel kuvatud info kohaselt on sarnaselt Hiiu 100 Tamme pargi nimele sada numbriga välja kirjutatud järgmistel parkide nimedel: Kohtla-Järve 100 tamme park, Märjamaa valla 100 tamme park, Keila 100 tamme park, ning Saarde 100 tamme salu. Eeltoodust lähtuvalt palus Tallinna Linnaplaneerimise Amet kohanimenõukogu arvamust Nõmmele rajatud Hiiu 100 Tamme pargi nime osas.“

Peeter Päll juhib tähelepanu, et Nõmme Tee Seltsi poolt pakutud nimest (Hiiu 100 Tamme park) võib välja lugeda, et 100 tähistab Hiiu asumi vanust, mistõttu on nimi sellisel kujul kahemõtteline.

Ilmar Tomusk lisab, et kohta, mida soovitakse nimetada Hiiu 100 Tamme pargiks, ei saa käsitleda pargina. Nimelt on Eesti keele seletava sõnaraamatu kohaselt park korrastatud ja kujundatud puhkeala. Käesoleval juhul ei ole sisuliselt tegemist puhkealaga. Õigem oleks nimetada ala puiestikuks.

Liisi Lumiste ja Mall Kivisalu on arvamusel, et kohanimeseaduses tuleks tulevikus antud küsimuse valguses enam täpsustada.

Mall Kivisalu on arvamusel, et kohanimi peab olema funktsionaalne ehk kohta leida aitav tunnus. Olemasolevad numbrit sisaldavad kohanimed võiksid erandina jääda, kuid uute numbrit sisaldavate kohanimede määramisest võiks hoiduda.

Peeter Päll on seisukohal, et „100“ sõnaga välja kirjutatuna on selgem ja kohasem ning sellest lähtuvalt võiks soovitada ala nimetada - Hiiu Saja Tamme puiestik.

Kohanimenõukogu liikmed nõustvad Peeter Pälli ettepanekuga.

OTSUSTATI: Hiiu 100 Tamme park pole kohanimeks sobiv, kuna pakutud nimest on võimalik välja lugeda, et 100 tähistab nii Hiiu asumi vanust kui tamme arvu, mistõttu on kohanimi mitmeti mõistetav ja võib olla koguni eksitav. Ühtlasi on kohasem nimetada antud ala mitte pargiks vaid puiestikuks. Sellest lähtuvalt soovitab kohanimenõukogu määrata antud kohale nimeks Hiiu Saja Tamme puiestik.

2. Vastuse andmine Elva Vallavolikogule Elva jõe nime muutmise küsimuses

Mart Uusjärv annab teada, et Elva Vallavolikogu esimees on Elva jõe nime muutmises küsimuses saatnud täiendavad küsimused.

Mis pädevus on kohalikul omavalitsusel jõe nime muutmise osas (jõgi kulgeb mitmes omavalitsuses ka selles osas, mida muuta soovitakse)?

Martin Kulp juhib tähelepanu, et kohanimeseaduse § 5 lg 5 kohaselt määrab mitme omavalitsusüksuse territooriumile ulatuvale nimeobjektile või väljapoole omavalitsusüksuste territooriumi jäävale nimeobjektile kohanime nimeobjekti liigist sõltuvalt kas Vabariigi Valitsus või asjaomane minister vastavalt valitsemisalale. Asjaomane minister on antud juhul keskkonnaminister.

Peeter Päll lisab täiendavalt, et kohanimeseaduse § 21 p 1 kohaselt on ka kohanimenõukogul õigus kinnitada ametlikud kohanimed nimeobjektidele, millele kohanimemääraja ei ole kohanime määranud ja millele ametliku kohanime andmine on vajalik või seda taotleb huvitatud isik. Mitme omavalitsuse territooriumile jääva jõe nime muutmise õigust ei ole kohalikul omavalitsusel.

Kas on võimalik panna kronoloogiliselt ritta Elva jõe nime ajalugu, millal ja millist nime kasutati (ametlikult ja mitteametlikult)?

Mart Uusjärv juhib tähelepanu, et kohanimenõukogu 09.05.2018 koosoleku protokollis on toodud ajaloolised kaardid, millel jõe nime kujutatakse.

Peeter Päll märgib täiendavalt, et ametliku nimena on olnud kasutusel vaid üks nimi - Elva jõgi.

Kas jõe nimi võib olla erinev üla- ja alavoolu, kui jõgi läbib veekogu (Keeri järv)?

Olev Veskimäe annab teada, et mitmetel vooluveekogude osadel on täiendavad kohanimed ja neid saab kohanimeregistrisse kanda. Keskkonnaregistrisse kantud Elva jõe alusdokumentide kohaselt suubub Elva jõgi Emajõkke. Sellest lähtuvalt pole alust väljakujunenud veekogude struktuuri - ja varasemat kohanimenõukogu otsust muuta.

Mall Kivisalu selgitab, et soovi korral saab Elva vald teha kohanimeregistri pidajale ettepaneku kanda Ulila jõgi mitteametliku jõelõigu nimena kohanimeregistrisse.

Kohanimenõukogu liikmed jäävad Elva jõe nime küsimuses 09.05.2018 koosolekul tehtud otsuse juurde.

Kas võib keegi kohanimenõukogust tulla ka selgitama teemat komisjoni koosolekul või Skype'i teel?

Mall Kivisalu annab teada, et on valmis vajadusel Elva Vallavolikogule täiendavaid selgitusi jagama.

OTSUSTATI: Kohanimenõukogu jääb Elva jõe nime küsimuses 09.05.2018 koosolekul tehtud otsuse juurde. Elva jõe nime muutmise küsimus ei ole kohaliku omavalitsuse pädevuses. Soovi korral saab Elva vald teha kohanimeregistri pidajale ettepaneku kanda Ulila jõgi mitteametliku jõelõigu nimena kohanimeregistrisse. Kohanimenõukogu esindajana on valmis Elva Vallavolikogule täiendavaid selgitusi jagama Mall Kivisalu.

3. Muud küsimused

Mall Kivisalu teatab, et Maanteeameti ühistranspordi osakond on pöördunud Maa-ameti poole küsimusega, kas oleks mõistlik suunata kohalikke omavalitsusi üle vaatama bussipeatuste nimesid raudteepeatuste juures selliselt, et nimes oleks kirjas ka „raudteejaam“ või „jaam“. Küsimus tuleneb kodaniku pöördumisest, kes viitab asjaolule, et mitmes kohas enam bussipeatuse juures raudteejaama pole, mistõttu on nimi eksitav.

Mart Uusjärv on arvamusel, et konkreetse juhtumi osas võiks info edastada vastavale kohalikule omavalitsusele ehk läheneda probleemile juhtumipõhiselt. Juhtumipõhine lähenemine on kohasem, kuna mitmel juhitudel on inimesed harjunud mõnd varasemat objekti või asutust tähistava bussipeatuse nimega (nt kultuurimaja, kool vms), mida enam ei eksisteeri, kuid nimena on jäänud piirkonna elanike kasutusse ning selle muutmine võib tekitada hoopis segadust. Kui bussipeatuste nimede määramisel esineb probleeme, siis võiks selles osas teha koolitusi.

Liisi Lumiste nõustub juhtumipõhise lähenemisega ning märgib, et bussipeatuste nime määrajatele võiks koostada soovitusliku juhise.

Peeter Päll lisab, et bussipeatuste nimed on ajas enam muutuvad ning ehk ei peaks nende osas rangeid reegleid rakendama.

Mall Kivisalu ei jaga viimast arvamust, kuna tegemist on kodanikele väga nähtavate nimedega, mille kaudu saab kujundada asjakohast kohanimemääramist ja –kasutust. Ühtlasi on ta seisukohal, et bussipeatuste nimede määramiseks peaks olema juhise. Maa-amet on tegelikult juba koostanud ühissõidukipeatuste nimede määramise ja muutmise tööprotsessi kirjelduse ning üldsoovitused nimede määramiseks.

OTSUSTATI: Võtta info teadmiseks.

(allkirjastatud digitaalselt)

Väino Tõemets

Koosoleku juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)

Mart Uusjärv

Protokollija